

ALEXANDRU OANCEA
(ALEXANDER ONN)

26 septembrie 1946-8 august 2012

În perioada sa de organizare, 1968-1972, Muzeul Național de Istorie a României a căutat să pornească la drum cu cadre tinere și dornice de perfecționare profesională. Șefii de secție, cu vârste cuprinse între 35 și 45 ani, erau persoane deja formate din punct de vedere științific și aveau o largă viziune istorică și umană. De aceea au căutat, atât în București, cât și în provincie tineri ce doreau a se înhăma la o muncă fără preget în cercetarea trecutului istoric al acestei țări. Printre aceștia s-a numărat și arheologul-muzeograf Alexandru Oancea, angajat la Muzeul din Brașov.

Era originar din Bacău, unde s-a născut pe 26 septembrie 1946. Apoi s-a stabilit cu părinții în București, și a urmat cursurile Liceului „Dr. Petru Groza”. După aceea, a fost unul din studenții cei mai silitori ai promoției 1964-1969, secția Istorie Universală Veche și Arheologie ai Facultății de Istorie din cadrul Universității București. În vacanțele studențești participă la săpături arheologice pe diverse șantiere —printre care și Histria, fiind unul din „beneficiarii” celebrului accident de

circulație produs de către mașina condusă de regretatul Vlad Zirra ...

Proaspăt absolvent de facultate a reușit să se angajeze la Muzeul „Țării Bârsei” din Brașov și să efectueze sondaje arheologice în diverse locuri, printre care și pe valul de pământ dintre râul Timiș și satul Baci, pendinte de orașul Săcele, stabilind că acest val este post secolul al XI-lea. Astăzi acest val de pământ nu mai există, el fiind complet distrus de numeroasele construcții postdecembriste – cartier de vile și hale comerciale.

Din anul 1971, ca muzeograf la Muzeul Național de Istorie a României, a participat la organizarea sălilor de preistorie, în special la cea privind epoca bronzului, alături de șeful de secție Valeriu Leahu.

Face numeroase cercetări arheologice de suprafață, în special în județul Buzău, în urma cărora efectuează și săpături —la Pietroasa Mică și Petrișoru-Racovițeni, colaborând cu Vasile Drâmbocanu. Este cooptat membru al șantierului arheologic Cârломănești, aflat sub conducerea dr.

Mircea Babeș. Cercetează și Valea Neajlovului —săpături la Vâlcele-Zădăriciu (com. Vânătorii Mici), precum și Valea Glavaciocului, împreună cu semnatarul acestor rânduri, prilejuri cu care s-a cimentat o amiciție ce a durat indiferent de vremuri și împrejurări.

Fire comunicativă și veselă este apreciat de către colegi și superiori. Se înscrie la doctorat ... dar este respins și face cerere de emigrare în Israel. În consecință este dat afară, peste noapte, din muzeu. Este nevoit a-și abandona toate descoperirile ... mare parte din acestea, ne referim la cele de la Petrișoru-Racovițeni, rămânând până astăzi nestudiate în depozitele muzeului ...

Ajuns în Israel se adaptează rapid noilor condiții de viață și de muncă. Își pune toată priceperea și capacitățile fizice și intelectuale în arheologia de salvare obținând rezultate deosebit de spectaculoase și importante din punct de vedere istoric și științific.

Astfel este descoperitorul și cel care a demonstrat realitatea istorica a existenței a două din cele trei sinagogi din vremea celui de-al doilea templu.

A găsit singura piesă de cult întreagă din al doilea Templu, piesă care

era cunoscută doar din descrieri și câteva fragmente nesemnificative.

A condus săpăturile de la Tel Dover, săpături de salvare menite să permită construcția barajului dintre Israel și Jordania, în cadrul proiectului de pace încheiat între Sharon și Regele Husein.

În ultimii șase ani de viață, deși grav bolnav, a condus săpăturile din tunelele zidului de vest, una din cele mai importante săpături la nivel național din ultimul deceniu. Rezultatul a fost o schimbare radicală a cronologiei și stratigrafiei întregului complex, coborând datarea cu 1000 (o mie!) de ani.

Rezultatele acestor săpături au fost publicate în mare parte, iar o monografie amplă, pentru ultimul complex cercetat, se află sub tipar.

Noi, colegii rămași pe malurile Dâmboviței, regretăm că Soarta nu ne-a permis a ne mai revedea peastă lume. Așa că nu ne rămâne decât a spune, după cum le place arheologilor

Sit illos terra levis !

Georgel TROHANI

LISTA PUBLICAȚIILOR

- Un ac de tip „Hülseknopfnadel” descoperit la Novaci*, în SCIV, 23, 1972, 3, 449–452
Depozitul de bronzuri de la Ghidici, în SCIV, 23, 1972, 4, 537–552
Depozitul de bronzuri de la Ghidici, în SCIV, 25, 1974, 2, 255–263 (coautor cu Corneliu-Mărgărit Tătulea)
Un mic depozit de bronzuri descoperit la Izvorul Dulce, în SCIVA, 26, 1975, 3, 395–399 (coautor cu Vasile Drîmboceanu)
Două topoare descoperite în județul Buzău, în SCIVA, 27, 1976, 4, 565–566 (coautor cu Vasile Drîmboceanu)
Un mormânt din epoca bronzului descoperit la Cârломănești, Studii și Cercetări de Antropologie, 13, 1976, 3–6 (coautor cu M. Șt. Udrescu și Dardu Nicolăescu-Plopșor)
Branches de mors au corps en forme de disque, în Thraco-Dacica, I, 1976, 59–75

- Branches de mors au corps en forme de disque*, în Thraco-Dacica. Recueil d'études à l'occasion du IIe Congres International de Thracologie, Bucharest, 4–10 IX 1976, 73
- Unele observații cu privire la fazele finale ale culturii Monteoru în lumina cercetărilor de la Cârломănești, jud. Buzău*, în CAMNI, II, 1976, 191–237
- Descoperiri arheologice pe teritoriul comunei Vinătorii Mici*, în CAMNIR, II, 1976, 19–31 (coautor cu George Trohani)
- Noi descoperiri din epoca bronzului în jud. Buzău. Observații asupra cronologiei culturii Monteoru*, în SCIVA, 28, 1977, 4, 509–529 (coautor cu Vasile Drîmboceanu)
- Contacte între cultura Monteoru și grupuri de populații nord-pontice în lumina descoperirilor din județul Buzău*, în Musaios. Studii și cercetări de istorie locală, II, Buzău, 1978, 3–9 (coautor cu Vasile Drîmboceanu)
- Raport preliminar privind săpăturile arheologice de la Petrișoru, com. Racovițeni, jud. Buzău*, în CAMNI, III, 1979, 39–42
- Raport preliminar privind cercetările de la Pietroasa Mică, jud. Buzău*, în CAMNI, III, 1979, 53–57
- Considerații asupra terminologiei și cronologiei etapei finale a culturii Monteoru*, în SCIVA, 31, 1980, 4, 615–621
- Depozitul de bronzuri de la Drăgutești, jud. Gorj*, în SCIVA, 32, 1981, 2, 265–269 (coautor cu Petre Gherghe)
- Considérations sur l'étape finale de la culture de Monteoru*, în Dacia, 25, 1981, 131–191
- Raport preliminar privind campania arheologică din 1979 de la Petrișoru, com. Racovițeni, jud. Buzău*, în CAMNI, IV, 1981, 41–44
- Cercetări arheologice pe Valea Glavaciocului*, în CAMNI, IV, 1981, 240–251 (coautor cu George Trohani)
- Săpăturile arheologice de la Petrișoru-Racovițeni, jud. Buzău*, în CAMNI, V, 1985, 53–58

În Israel a publicat cu numele de Alexander Onn (le redăm pe cele cu grafie latină)

- Jerusalem*, ESI 1984 U
- Tell el-Wawiyat*, ESI 1988-1989 U
- Jerusalem, Kh. er-Ras*, ESI 1993 U
- Jerusalem, Khirbet el-Burj*, ESI 1994 U
- The ancient synagogue at Kafr Misr*, ATI 1994 U
- Tell el-Wawiyat (Tel Tannim) – 1993*, ESI 1996 U
- Tombs of the Persian period near Tell er-Ras (Lohame Hageta'ot, Area B)*, ATI 1999 U
- Modi'in Final Report*, în Hadashot Arkheologiyot. Excavations and Surveys in Israel, Journal 117, 11.04.2005 (coautor cu Yehudah Rapuano)
- 'En Lavan (East). Final Report*, în Hadashot Arkheologiyot. Excavations and Surveys in Israel, Journal 117, 04.12.2005 (coautor cu Shlomit Weksler-Bdolah și Keren Ben-Or)
- Khirbat Umm el-'Umdan*, în Hadashot Arkheologiyot. Excavations and Surveys in Israel, Journal 119, 27.02.2006 (coautor cu Shlomit Weksler-Bdolah)
- Ramla Final Report*, în Hadashot Arkheologiyot. Excavations and Surveys in Israel, Journal 120, 29.05.2008
- Jerusalem, the Western Wall Plaza Excavations, 2005–2009. Preliminary Report*, în Hadashot Arkheologiyot. Excavations and Surveys in Israel, Journal 121, 23.09.2009 (coautor cu Shlomit Weksler-Bdolah, Brigitte Ouahnouna și Shua Kisilevitz)
- Jerusalem, The Old City, Wilson's Arch and the Great Causeway. Preliminary Report*, în Hadashot Arkheologiyot. Excavations and Surveys in Israel, Journal 123, 15.08.2011 (coautor cu Shlomit Weksler-Bdolah și Rahel Bar-Nathan)